

Gegevens workshop 20 juni kwaliteitsatelier landschap en landbouw

De eerste twee vragen waren bedoeld om concreet te kunnen benoemen wat je wilt, hoe dat eruit ziet en welke weg daar naartoe leidt. De laatste twee vragen zorgen voor een concreet plan om wat jij belangrijk vindt te realiseren.

Het velletje met vragen (elkaar bevragen)

Welke verschillende persoonlijke belangen?

- behouden groene hart, leefbaarheid en identiteit (bewustwording en kennis)
- benutten, verbeteren en ontwikkelen van kwaliteit en uitstraling (diversiteit)
- balans/evenwicht wonen/werken en div. belangen (door maatwerk)
- landbouw als drijvende motor van het gebied (agrarisch ondernemerschap ook voor omgevingskwaliteit)
- focus op welzijn (afstappen van groei)
- toekomstbestendige/vitale regio (vooruitkijken)
- verder kijken dan eigen organisatie

Sommige belangen hebben overlap, sommige zijn van een heel andere orde.

Concrete plannen om het persoonlijke belang te realiseren

- overleggen met belangengroepen over vernieuwing in het ondernemerschap en diversiteit van het landschap (oa. grondbezitters)
- onderwaterdrainage en andere beheersingsmogelijkheden van de bodemdaling
- leren vanuit het belang van (hergebruik van) Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB)
- ontwikkelen wandelgebieden/fietspaden door het groen
- samenwerken (bespreken met achterban) welke rol je kan aannemen in het proces

De 2^e vraag is veel minder ingevuld. <wel nieuwsgierig naar waarom dat zo is, maar vooral als gevolg van de korte tijd>. Wat met de onderlinge uitwisseling tot stand had kunnen komen (wanneer iedereen aan bod was geweest) is helderheid over deze persoonlijke belangen. Dit kan bijdragen aan het komen tot een gedeeld beeld.

De opgave met de drie gekleurde kaarten

Problemen

- Klimaatproblematiek/ CO2 emissies/Vernatting
- Tegenstellingen natuurlijke (biodiverse-) en economische ontwikkeling
- Vrijkomende agrarische bebouwing
- Bevolkingsgroei
- Trek van burgers naar het buitengebied
- Onbetrouwbare politiek
- Verdelingen investeringen erfgoed
- Bulk Wereldmarkt (prijzontwikkeling)
- Emotionele reacties en feitelijke gegevens

Instituten/Organisaties

- Ontwikkeling door universiteiten/ marktonderzoek CO2 en slappe bodem
- Opvolging
- Scholing agrariërs
- Financieel management/ keuzes
- Ingewikkelde wetgeving

- Bedrijfsvoering landbouw sluit niet aan bij opgaven veenweide gebieden

Energie

- Gebruik fossiele brandstoffen

Water

- Bodemdaling

Cultuur

- Versnippering
- Focus op behoud ipv ontwikkeling
- Denken in problemen
- Vastgeroeste structuren/tegengestelde belangen (op slot)
- Toekomstbestendigheid is abstract, korte termijn denken in voornamelijk euro's
- Samenwerken
- Moeite of gebrek aan formuleren van doelstellingen tussen maatschappelijk middenveld, ondernemers en openbaar bestuur
- Gebrek aan waardering voor het gebied (eigenaarschap/beleving)
- Kennis is macht

Natuur

- Biodiversiteit
- schaalvergroting

Stappen naar oplossing

Ongedefinieerd in tijd

Natuur

- Ruilverkaveling
- Sloten hoger zetten
- Boerderijen meer/beter in het groen
- Meer natuurland/weidevogels
- Behoud monumenten, boerderijen en karakteristieke dorpen
- Koppeling erfgoed aan de context van de omgeving en gebruik

Instituten/Organisaties

- Beprijzing ontwatering (waterschapslasten) toerekenen aan veroorzakers (bier/projectontwikkeling)
- Samenwerken door elkaars kwaliteiten te versterken (gunfactor, durven geven en nemen)
- Onderwijs met visie en waarde, afschaffen sectoraal onderwijs (puur agrarisch), onderwijs de onderwijzer (groeimogelijkheden)
- Werken met kringlopen

Cultuur

- Ondernemende cultuur en omstandigheden creëren (perspectief, scholing)
- Cultuur creëren (genieten)
- Elkaar stimuleren bij de juiste beweging
- Educatie en bewustwording op alle niveaus (organiseren dialoog met nadruk op ervaren, luisteren en meevoelen)
- Bewustwording consumenten, betere prijs voor beter product

Binnen 5 jaar

- Kennis op doen (waar gaat het over?)
- Gedragen omgevingsvisie van de gemeenschap (kaderwaarden bepalen)

- 2017 perspectief groene hart
- doelstellingen verder uitwerken aan de hand van integrale gebiedsvisie (bv. metrostations, samenwerking universiteiten en nederlands waterinstituut naar mewe kloos locatie)
- gewoon gaan doen en benoemen in alle gesprekken die je aangaat

5 jaar

- Onderwaterdrainage
- Ontschotten overheden
- Ontsluiten kennis en kunde voor transitie boerenbedrijven

10 jaar

- Scenario's bedenken
- Energieneutraal
- Biovergisting
- Beleid voor specifieke natuurwaarden
- Benutting grasproductie capaciteit

15 jaar

- Partijen betrekken

20 jaar

- CO2 van onderzoek naar implementatie 3 beste keuzen

25 jaar

- bodemdaling van onderzoek naar implementatie 3 beste keuzen

Noot: Onder het mom van beter te vroeg dan te laat, heb ik de dubbele in de tijd gezet, waar ze als eerste worden genoemd.

Opvallend verschil in intentionele logica; direct beginnen of trajecten van 10-20 jaar van onderzoek/kennisontwikkeling/scenario's en dan pas partijen betrekken

Verder zijn heel veel stappen niet in de tijd gedefinieerd. Dit zou door middel van een gemeenschappelijke discussie wel duidelijker worden.

Verschillende toekomst perspectieven

- Ontwikkeling recreatie en toerisme
- Meest waardevolle gebied ter wereld qua opbrengst en kwaliteit van de melk
- Prachtig gebied om te wonen en te werken met allerlei gezonde bedrijvigheid
- Nederland als een grote stad
- Evenwichtige, economisch gezonde en duurzame/houdbare maatschappij
- De stad als klant van regioproduct
- Functioneel en mooi lintenlandschap
- Verdienen aan landschapontwikkeling, circulaire economie
- Behoud veenweide landschap
- Voedsel/ bouwmaterialen uit eigen omgeving

Technologie

- Massa stabilisatie
- Ontwikkeling precisie landbouw
- Mooie verbinding tussen sluis van Albasserdam, Paulussluis en Damsluis
- Klimaatadaptatie bij alle ontwikkelingen

Instituten/Organisaties

- Aanpassingen/doorontwikkeling scholing Natte landbouw en hergebruik VAB's
- Duurzaam boerenbedrijf (veel meer dan voedselproductie)/ nieuwe agroproducten en diensten
- Gemeentelijke indeling maakt bestuurlijk sterker

Energie

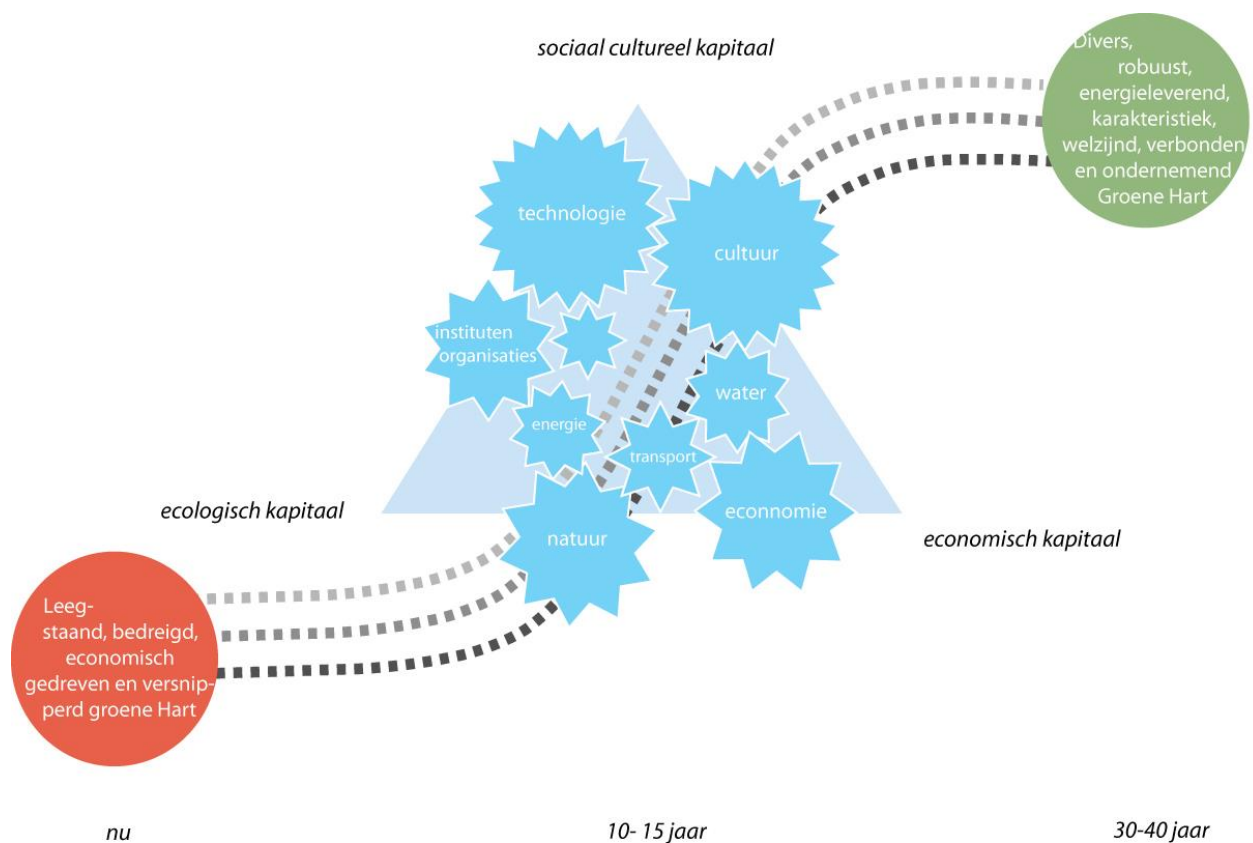
- Energieneutraal

Cultuur

- Gezamenlijke verantwoording (voor bv. natuur en erfgoed)
- Kwaliteit in plaats van kwantiteit
- Laagdrempelige mogelijkheden tot verbindingen tussen mensen en groepen (social media)
- Omgevingsbewustheid (onderwijs, ondernemer/boer, burger)
- Vraag en antwoord weten elkaar te vinden (consument/producent)
- Betrouwbaarheid alle partijen
- Welzijn als eerste prioriteit
- Oplossingen vinden

Natuur

- Sterke bodem?
- Diversiteit landschap

Vraag van een team;

Hoe ga je om met het aantal scenario's, hoe verharden deze scenario's zich tot de visies die we met zijn allen hebben bedacht?

In deze eerste inventarisatie kunnen we de verschillen tussen de verschillende actoren en hoe ze denken/werken samen gaan herkennen en bespreken (ofwel welke intentionele logica's hun handelen nu beïnvloeden). Door met elkaar aan de slag te gaan met deze gegevens. Door samen te komen tot een samenhang van de verschillende input. Door te komen tot een integraal verbeterperspectief. Ontstaat er bovenop de diversiteit van de

individuele belangen van de actoren en eigen logica, een collectief actorschap en een samengestelde intentionele logica. Omdat iedereen daarbij betrokken is, ontstaat er vanuit het waarachtige verbeter perspectief, een bijbehorend spelersveld. Ofwel gaat de verandering (bijna) vanzelf. Iedere actor gaat daarin dan zijn eigen stappen vanzelfsprekend zetten.

Voor deze korte workshop ben ik uitgegaan van de mensen die zich, na onze uitnodiging, aangesproken voelden om te komen. Ten eerste waren jullie niet gekomen om aan een dergelijk proces voor een lange termijn ontwikkeling mee te gaan denken. En ten tweede wordt tijdens het uitnodigen al enigszins gekozen opdat een gewenste mix van alle verschillende actoren of belangen aanwezig zijn. Voor het proces dat leidt tot het uitwerken van toekomstperspectieven is van toepassing dat wie er als belanghebbenden of actoren nodig zijn in de tijd telkens verschilt en mee ontwikkelt met het perspectief.

Dit proces kan niet los van elkaar, van achter computers, binnen eigen organisaties of op papier gedaan worden. Door het vormen van een collectief actorschap, het collectieve verbeterperspectief boven alle individuele actoren die allemaal hun eigen waarde hebben en bijdrage leveren, ontstaat een robuuste ofwel stevige maatschappelijke praktijk en een robuust maatschappelijk proces. Daarvoor is het van belang om ieders vreugdes en pijnen te leren kennen, om taken van elkaar over te nemen. Het proces is de eerste stap naar die levenswaardige of evenwichtige maatschappij/gebied.

Philine Krosse, Dutchess Design, philine@dutchess-design.com